

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਖੇਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਦਿੱਲੀ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ-

ਜਵਾਬਦੇਹ

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 16-ਡੀ

ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1954

ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤ (ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ (1950 ਦਾ XXVII) - ਧਾਰਾ 3-ਉਸਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ-ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ- ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਆਰਟੀਕਲ 226-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਕਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇ ਜੋ ਵਿਆਜ, ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਉਦੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਇੱਕ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ.. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਮੁੜ- ਇੱਕ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ

ਸਾਈਡਬੇਥਮ ਬਨਾਮ ਹਾਲੈਂਡ (1), ਅਤੇ ਹਰੀਹਰ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸ਼ਸੀ ਰਾਏ (2), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

(1) 8 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

(ii) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ,

(iii) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਧਮਕੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ;

(iv) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ ਜੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਹੋਣ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੱਥੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ,

ਡੀ.ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (1) ਕੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤ (ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ, 1950, ਅਤੇ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ?) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ 31.97 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1947 ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਨੇ ਉਕਤ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 350 ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਢਾਂਚੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਇਮਾਰਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਖੇਖਿਆਂ ਜਾਂ ਕੱਚੇ ਘਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੱਕੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਨੀਂਹ ਦੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਜਾੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 12 ਜੁਲਾਈ 1948 ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ

ਮਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ। ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉੱਨਤ ਪੜਾਅ ਜੋ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਉੱਨਤ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਘਰ ਹੋਣਗੇ ਸੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁਰਾਣੇ ਤੇ ਚਾਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

22 ਫਰਵਰੀ 1952 ਨੂੰ, ਯਾਨੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਰਕਸ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ, ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਪਰਿਸਰ (ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, 1950 ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਈ ਹੈ 15 ਅਗਸਤ 1950 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ-

(ਏ) ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

(ਬੀ) ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਸ ਗ੍ਰੈਸ਼ੀਆ ਪੁਨਰਵਾਸ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਢਾਹਿਆ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

VIII]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

97

(c) ਉਹ ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਿਉਂਸਪਲ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬੇ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸੇਧ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਗੈਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(d) ਉਹ ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਿਉਂਸਪਲ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

8 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪਰਿਸਰ (ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਦੇ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਬੇਨਤੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (i) ਕਿ 8 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਬੇਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਅਤੇ (2) ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਪਰਿਸਰ (ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ-

"(1) ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ-

(ਏ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਹੈ,

ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, -

(1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ

(ii) ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇ।

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। "

ਜੇ ਨੋਟਿਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨ:-

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਹੇਠਾਂ ਹਸਤਾਖਰਿਤ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ (ਬੇਦਖਲੀ ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ XXVIII)) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਥਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਬਰੀ ਉਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫਿਰ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ-

"ਦੇ ਪੱਕੇ ਕਮਰੇ, ਵਰਾਂਡਾ, ਰਸੋਈ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਨ (1) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਇਹ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (11) ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਸਰਕਾਰੀ ਥਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਨਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਜ, ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਗਨ, ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਈਡਬੇਥਮ ਬਨਾਮ ਹਾਲੈਂਡ (1) ਵਿੱਚ, ਲਿੰਡਲੇ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੀਹਰ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸ਼ਸੀ ਰਾਏ (2) ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਹੀ ਜਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਹੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੀ ਅਰਥ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਲ- ਹਾਲਾਤ; ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਲੱਭਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਧਿਕਤਮ "ਉਤ ਰੇਸ ਮੈਗਿਸ ਵਾਲਿਟ ਕੁਆਮ ਪੀਰੈਟ" ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ 1950 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ, ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ, ਫਾਰਮ "ਏ" ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਉਕਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਰਾਬਰ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਈਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵਿਅਰਥ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਬਣਤਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ

ਉਹ ਲਗਭਗ 31 ਏਕੜ ਮਾਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਇਮਾਰਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਢਾਂਚਾ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣੀ ਰਹੀ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਟ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਈਟ ਤਾਂ ਹੀ ਖਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਸ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਬਣਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਸਨ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਅਣ-ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਉਦੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਇੱਕ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਧਾਰਣਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਖੰਡਨਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾ ਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ

ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਧਾਰਨਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ, ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਝਿਜਕ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸਨ, ਕਿ ਇਹ ਢਾਂਚਾ- ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਢਾਂਚੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਘੁਸਪੈਠੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਖਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਸਨ, ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ 12 ਜੁਲਾਈ 1948 ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਫਿਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਸੰਚਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਢਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਪੱਤਰ 22 ਫਰਵਰੀ 1952 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਰਕਸ, ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸੇਧ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ-ਪ੍ਰੋਫਿਟ-ਨੇ-ਲੇਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਟਰੱਸਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਘੁਸਪੈਠ ਬਣੇ ਰਹੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ

. VIII

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

103

ਅਤੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1948 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਸਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਦੁਖਦਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧੀ ਸਨ। ਅਤੇ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਉਦੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਦੰਡ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤਰਕ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਸਨ, ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1954 ਦੀ 16-ਡੀ ਤੋਂ 103-ਡੀ 1953 ਦੀ 155-ਡੀ, 157-ਡੀ ਤੋਂ 167-ਡੀ ਅਤੇ 207-ਡੀ ਅਤੇ 208-ਡੀ।

ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਾਂਗਾ।

ਖੇਸਲਾ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।